

Η ΕΛΛΑΣ ΠΡΕΠΕΙ Ν' ΑΠΟΚΙΝΗΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΑΝΑΣΤ. ΚΩΝΣΤΑ

Χημικού Τεχνικού Συμβούλου

Την στιγμήν αὐτήν κινδυνεύει να χαθῆ μία ἀπὸ τὰς ζωτικωτέρας βιομηχανίας διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐκρίνα συνεπῶς σκόπιμον νὰ ἀνακινήσω καὶ πάλιν τὸ ζήτημα αὐτό, διότι πιστεύω ὅτι αἱ συνθήκαι ποὺ προέβλεψα ὅταν διὰ πρώτην φοράν εισηγήθην τὴν ἴδρυσιν τῆς βιομηχανίας αὐτῆς ὄχι μόνον ἐξακολουθοῦν νὰ ἐπιστατῶνται ἀλλὰ μετεβλήθησαν κατὰ τρόπον καθιστώντα τὴν ἀνάγκην τῆς ἰδρύσεως ταύτης ἔτι ἐπιτακτικωτέραν.

Τὴν πρότασιν ἰδρύσεως βιομηχανίας πετρελαίου εἰς τὴν Ἑλλάδα διέτυψα κατ' ἀρχὰς εἰς ὁμάδα ἐπιστημονικῶν ἀσχολουμένων μετὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς ἑλληνικῆς Οἰκονομίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Κατοχῆς, τὴν ἀνεκοίνωσα κατόπιν εἰς διὰλεξιν ἐπὶ τῆς βιομηχανίας τῶν καυσίμων τὸν Μάϊον τοῦ 1945, τὴν ἐδημοσίευσα εἰς διάφορα περιοδικὰ, τὴν εισηγήθην εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀξιοποιήσεως Πλουτοπαραγωγικῶν πηρῶν τῆς ΟΥΝΡΡΑ, εἰς τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον Ἑλλάδος, εἰς τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον Ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἡ πρότασις περιελήφθη τελικῶς, ὡς ὀρθὴ καὶ βᾶσιμος, εἰς ὅλα τὰ προγράμματα βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως καὶ τέλος εἰς τὸ Μακροπρόθεσμον Πρόγραμμα Οἰκονομικῆς Ἀνορθώσεως τοῦ ΑΣΑ τοῦ 1948 καὶ εἰς τὸ Ἀναθεωρηθὲν Πρόγραμμα τοῦ 1949—50. Ἐν συνεχείᾳ ὑπεβλήθη σχετικὴ πρότασις ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ὀργανισμὸν Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, ὑπὸ τοῦ ὁποίου καὶ ἐγένετο ἀποδεκτὴ.

Τὴν 26(8)49 ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ Δανείων ἐξέδωκε ἀνακοίνωσιν πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων δανείου ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων, καθορίζουσα καὶ 10 βασικοὺς ὄρους καὶ τάσσουσα προηγουμένην ὑποβολῆς μέχρι τῆς 24)12)49. Εἰς τὴν σχετικὴν ἀνακοίνωσιν, δημοσιεύθεισαν εἰς τὸν «Ἀγῶνα Ἐπιβιώσεως» τῆς 30)11)49 ἀναφέρεται ὅτι: «Μετὰ τὴν 24 Δεκεμβρίου ἡ ΚΕΔ θὰ προνοήσῃ ἐν τῇ ἐξέτασιν τῶν αἰτήσεων καὶ θ' ἀποφασίσῃ ποίαν θὰ προκρίνῃ. Ἐν συνεχείᾳ θὰ ὑποβληθῆ πρὸς τὸν ΔΟΣ—Ουάσιγκτων ἡ ἀπαιτούμενη «αἰτήσις ἔργου». Ἡ ὑπὸ τοῦ ΔΟΣ ἐξέτασις καὶ ἐκδόσις ἐξουσιοδοτήσεως ἀπαιτοῦν χρονικὸν διάστημα ἑκατὸν ἡμερῶν περίπου. Ἐν συνεχείᾳ θὰ γίνῃ ὑπογραφή δανειστικῶν συμβολαίων, κ.λ.π. Πάντα τὰ ἀνωτέρω θὰ πρέπει, ὡς γνωστῶν, νὰ ἔχουν συντελεσθῆ μέχρι τῆς 30)6)59 κτλ., ὡστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐναρξίς πραγματοποιήσεως τοῦ ἔργου ἐντὸς τοῦ ἔτους 1949—50».

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ὑπεβλήθησαν πέντε αἰτήσεις καὶ θὰ ἐπρεπε, λόγω τῆς ὕφισταμένης στενότητος χρόνου, νὰ συνελθῇ ἡ ΚΕΔ τὸ ταχύτερον καὶ νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν της. Παρα ταῦτα ἡ ὑπόθεσις συνεζητήθη μόνον μετὰ 50 ἡμέρας καὶ εἰς τὸ φύλλον τοῦ «Ἀγῶνος Ἐπιβιώσεως» τῆς 8)3)50, δηλαδὴ μετὰ 75 ὅλας ἡμέρας, περιέχεται μία ἀνακοίνωσις ποὺ ἀξίζει νὰ ἔπαινον ἔρωμεν ἐνταῦθα.

λαίου. Δὲν ὑπάρχει μελέτη διὰ τὴν βιομηχανίαν αὐτὴν Αἰτήσεις δανείων ἔχουν ὑποβληθῆ πέντε, τὰς ὁποίας μᾶλλον φαίνεται ὅτι θὰ ἀπορριψῆ ἡ ΚΕΔ, θεωροῦσα τοὺς αἰτούντας ὡς μὴ ἀναποκρινομένους πρὸς τοὺς τεθέντας ὄρους. Αἱ ἀπάψεις τοῦ ΑΔΟΣ εἶνε ὅτι ἴσως ἡ ἐπιχείρησις τοῦ διυλιστηρίου νὰ μὴ εἶνε ἐμπορικῶς ἐλκυστικὴ διὰ τὰς ἑλληνικὰς συνθήκας. Ἐχεῖ ἐνδιασθῆ ὅταν συνδυασθῆ μετὰ τὴν ἐξαγωγήν πετρελαίων (πηγαί) ὁποῦτε καὶ ἀφίει μεγάλα κέρδη δυνατόμενα νὰ χρηματοδοτήσῃ τὸ διυλιστήριον. Πάντως μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων, οἵτινες ὑπέβησαν αἰτήσεις, ὑπάρχουν καὶ διαθέτοντες πηγὰς πετρελαίων καὶ ἄλλοι συμμετέχοντες καὶ δι' ἰδίῳ κεφαλαίων εἰς τὰ ἐξόδα ἐγκαταστάσεων.

Πυθικῆ πραγματικῶς ἀνακοίνωσις. Ἀπὸ τὴν ὅλην διατύπωσιν φαίνεται ὅλη ἡ ἀμχανία ἐκείνου ποὺ τὴν συνέταξεν. Ἀλλὰ ἂς τὴν ἀναλύσωμεν καλύτερον. Τὸ ἀνεφερόμενον ὅτι «δὲν ὑπάρχει μελέτη διὰ τὴν βιομηχανίαν αὐτήν», τί ἔννοια ἔχει ἀφοῦ τὸ Κράτος ὅσα στοιχεῖα ἐχρειάζετο διὰ νὰ σχηματίσῃ γνῶμην, ἐὰν ἡ βιομηχανία αὐτὴ ἴθι συμπερούσα ἢ ὄχι διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀσφαλῶς τὰ εἶχεν ἀφοῦ ἐπὶ τῆς βάσει αὐτῶν προεβλήθη ἡ ἴδρυσις διυλιστηρίων ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐνεκρίθη αὐτὴ κατόπιν ὑπὸ τοῦ ΟΕΟΣ. Ἐν συνεχείᾳ δὲ αὐτῆς ἡ ἐγκρίσεως προεκκηρύχθη ὁ σχετικὸς διαγωνισμός. Ἄρα ἡ φράσις αὐτὴ «δὲν ὑπάρχει μελέτη διὰ τὴν βιομηχανίαν αὐτήν», ἔκτος τοῦ ὅτι εἶνε ἄτοπος, δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μετὰ τῆς ἐγκρίσεως ἢ ἀπόρριψιν τῶν ὑποβληθειῶν προτάσεων.

Ἀναφέρεται περαιτέρω ὅτι «αἰτήσεις δανείου ἔχουν ὑποβληθῆ πέντε κ.λ.π.». Ἀπὸ τὰς αἰτήσεις αὐτὰς αἱ 2 εἶνε ξένων οἰκῶν καὶ 3 ἑλληνικαί. Ἐκ τούτων ἡ μία ξένη, προερχομένη ἀπὸ μίαν μεγάλην ξηνὴν ἑταιρείαν, ἔχει ἐξογκώσῃ εἰς τὸ τριπλάσιον σχεδὸν τὰς δαπάνας ἰδρύσεως διὰ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ βιομηχανία εἶνε ἀσυμφωρὸς. Μεταξὺ τῶν ἄλλων αἰτήσεων ὑπάρχουν μία τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς καὶ ἄλλη σοβαρωτάτων Ἑλλήνων καταναλωσάντων ὄλων τὴν ζῆν τῶν εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν παραγωγῶν τοῦ πετρελαίου. Αἱ αἰτήσεις αὐταὶ ἀναφέρονται ὡς δαπάνας ἰδρύσεως τὰς πραγματικὰς καὶ ἀποδέχονται ὅλους τοὺς ὄρους τῆς προκηρύξεως. Παρα ταῦτα μετὰ 75 ἡμέρας δημοσιεύεται εἰς τὸν «Ἀγῶνα Ἐπιβιώσεως» ὅτι «μᾶλλον φαίνεται ὅτι θὰ ἀπορριψῆ ἡ ΚΕΔ καὶ τὰς πέντε προτάσεις, θεωροῦσα ταύτας ὡς μὴ ἀναποκρινομένας εἰς τοὺς τεθέντας ὄρους».

Ἄκομη περαιωτέρα εἶνε ἡ συνέχεια τῆς ἀνακοίνωσεως ποὺ λέγει ὅτι ἡ ἀποψις τοῦ ΑΔΟΣ εἶνε ὅτι ἴσως ἡ ἐπιχείρησις νὰ μὴ εἶνε ἐμπορικῶς συμφέρουσα διὰ τὰς ἑλληνικὰς συνθήκας. Ἐχεῖ ἐνδιαφέρον ὅταν συνδυασθῆ μετὰ πετρελαιοπηγὰς, ὁποῦτε καὶ ἀφίει μεγάλα κέρδη δυνατόμενα νὰ χρηματοδοτήσῃ τὸ διυλιστήριον. Δηλαδὴ κατὰ τὸ ΑΔΟΣ ὅλα

τὰ διυλιστήρια τοῦ Κόσμου εἶνε ἐπιζήμιοι ἐπιχειρήσεις, ὅταν δὲν ἔχουν ἰδικὰς τὰς πηγὰς. Περιέργον καὶ αὐτό. Καὶ ὅμως ὅλα τὰ εἰδικὰ περιοδικὰ τοῦ Κόσμου ἀναγράφουν καθημερινῶς τιμὰς ἀκατεργαστῶν πετρελαίων διαφορωτάτων προελεύσεων. Διὰ ποῖον γράφονται αἱ τιμαὶ αὐταί, ἐφ' ὅσον δὲν στέκουν τὰ διυλιστήρια χωρὶς ἰδικὰς τὰς πηγὰς καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάρχουν ἀγορασταί; Ἀπὸ ποῦ προμηθεύονται ἀκατέργαστον πετρέλαιον αἱ πολυπληθεῖς βιομηχανίαι τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας καὶ τῶσων ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν (80 διυλιστήρια τὸν ἀριθμὸν ἐν Ἑυρώπῃ ἐναντι 9 ἐν ὅλῳ ἑταίρειων ἰδιοκτητῶν ὄλων τῶν πετρελαιοπηγῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς) καὶ αἱ πάμπολλαι βιομηχανίαι τῆς Ἀμερικῆς ποὺ δὲν ἔχουν ἰδικὰς πηγὰς; Τὸ γεγονός λοιπὸν εἶνε ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἀπολύτως λόγος νὰ διαθέτῃ ἡ βιομηχανία καὶ πηγὰς καὶ ὅτι ἡ μεγάλη πλειονότης τῶν διυλιτηρίων ὄλου τοῦ Κόσμου ἀγοραεῖ ἀκατέργαστα πετρέλαια ἀπὸ κατοχῶς πηγῶν χωρὶς καμμίαν δυσκολίαν.

Ἡ ἴδια ὅμως ἀνακοίνωσις ἀναφέρει κατωτέρω ὅτι «πάντως μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ὑπάρχουν καὶ διαθέτοντες πηγὰς κ.λ.π.», ἄρα δὲν εἶνε οὔτε αὐτὸς ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον «μᾶλλον φαίνεται ὅτι θὰ ἀπορριψῆ ἡ ΚΕΔ». Ὁ λόγος μᾶλλον φαίνεται ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῆς ΚΕΔ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐδηλώθη σαφῆς ἀντίθεσις γνωμῶν μετὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἀμερικανῶν μελῶν. Καὶ ὅμως ἡ Ἑλλάς πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ βιομηχανίαν πετρελαίου, διότι ἡ βιομηχανία αὐτὴ θὰ ἔχη ζωτικὴν σημασίαν διὰ τὴν χώραν μας.

Ὁ σκοπὸς τῆς ἑμερικανικῆς βοήθειας πρὸς τὴν χώραν μας εἶνε, ὡς γνωστῶν, ἡ ἀνορθωσις τῆς Οἰκονομίας μας, εἰς τρόπον ὡστε νὰ καταστῶμεν ἱκανοὶ νὰ σταθῶμεν κατόπιν εἰς τὰ πόδια μας. Αὐτὸ ἀποτελεῖ βασικὴν ἀρχήν, ἐτοιμήθη ἐντονότατα ἀπὸ ὄλους τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Ἑλλάδος

«Διυλιστήρια πετρε-

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 3ην ΣΕΛΙΔΑ

Η ΕΛΛΑΣ ΠΡΕΠΕΙ Ν' ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ
και εδώ και εις τὸ Ἐξωτερικὸν και ὅλοι νομίζομεν ὅτι ἔγινεν ἀντιληπτὸν ἀπὸ ὅλων τούτων ξένους. Τὸ κύριον σημεῖον εἰς τὸ ὅποιον ὑπέφερον ἡ Οἰκονομία μας εἶνε τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ μας ἰσοζυγίου. Συνεπῶς κάθε προσπάθεια ποῦ θὰ τεῖνη νὰ θεραπεύσῃ τὸ σημεῖον αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ. Μὲ τὴν ὄδυσιν τῆς βιομηχανίας αὐτῆς ἡ Ἑλλάς θὰ ἐξοικονομῇ ἀμέσως 7 ἑκατομῦρια δολλάρια ἐτησίως και τὸ κονδύλιον αὐτὸ εἶνε σοβαρώτατον ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι σήμερον χρειάζομεθα περὶ τὰ 26 ἑκατομῦρια δολλάρια διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ὑγρῶν καυσίμων και εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον θὰ χρειάζομεθα πολὺ περισσότερα, ἐφ' ὅσον αὐξάνουν αἱ δι' αὐτοκινήτων συγκοινωναίαι. Διατί νὰ μὴ ἐξοικονομήσωμεν ὅ,τι εἶνε δυνατόν ἀπὸ αὐτά; Ἄς σημειωθῇ ὅτι διὰ τὴν ὄδυσιν τῆς βιομηχανίας αὐτῆς δὲν θὰ ἐξαχθοῦν περισσότερα ἀπὸ 7 ἑκατομῦρια δολλάρια, δηλαδὴ ὅσον θὰ ἐξοικονομήσωμεν εἰς συνάλλαγμα εἰς ἕνα χρόνον. Καμία ἄλλη ἀπὸ τὰς μελετωμένας βιομηχανίας δὲν παρουσιάζει τοιοῦτον πλεονέκτημα. Τοιαύτην λοιπὸν βιομηχανίαν δὲν πρέπει νὰ ἰδρύσωμεν;

Οἱ ἀντιτιθέμενοι λέγουσιν ὅτι ἔγιναν και γίνονται εἰς τὴν Ἰταλίαν μεγάλαι «κραφφιναρία» και ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ πρέπει ἡ Ἑλλάς νὰ προμηθεύεται τὰ πετρελαϊοειδῆ ἀπὸ τὴν ἰταλικὴν βιομηχανίαν. Δηλαδὴ ὅταν ἡ Ἑλλάς ἔκαμνεν ἀκόμη πόλεμον, ἡ Ἰταλία ἀνασυνεκροτεῖτο και τώρα πρέπει, πρὸς ἀνταμοιβὴν μας, νὰ γίνωμεν ὑποτελεῖς εἰς τὴν ἰταλικὴν βιομηχανίαν. Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀκατανόητον. Διατί πρέπει νὰ ἀπολαύσῃ ἡ Ἰταλία τὸ συναλλαγματικὸν και τὸ βιομηχανικὸν κέρδος διὰ προϊόντα ποῦ θὰ καταναλώσωμεν ἡμεῖς και ποῦ θὰ παραχθοῦν ἀπὸ πρώτων ὕλην, ποῦ μπορούμεν νὰ προμηθευθῶμεν και ἡμεῖς ὅπως και ἐκεῖνη;

Ἐλέχθη ἐπίσης ὅτι ἡ «κραφφιναρία» ποῦ ζητοῦμεν εἶνε μικρᾶς δυναμικότητος και κατὰ συνέπειαν θὰ ἔχωμεν ὑψηλὸν κόστος τῶν προϊόντων. Τοῦτο εἶνε ἀνακριβέστατον. Ἐχομεν εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς ἐνδιαφερομένου πλήρη κατάλογον ὄλων τῶν «κραφφιναρίων» τοῦ Κόσμου ἀπὸ τὸν ὅποιον ἀποδεικνύεται ὅτι ὑπάρχουν και ἰδρύ-

ονται και σήμερον, ἀκόμη και εἰς τὴν Ἀμερικὴν, «κραφφιναρία» πολὺ μικροτέρας δυναμικότητος.

Ἀπὸ ἀπόψεως γεωγραφικῆς θέσεως ἡ Ἑλλάς πλεονεκτεῖ ὄλων τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, διότι εἶνε πλησιεστέρα ἀπὸ ὅλας πρὸς τὰς πλουσιωτάτας πετρελαϊοφόρους περιοχὰς τῆς Μ. Ἀνατολῆς. Ἡ παραγωγή τῶν περιοχῶν αὐτῶν ἐτριπλασιάσθη ἀπὸ τὸ 1946 και θὰ πενταπλασιασθῇ μέχρι τοῦ 1952. Μὲ τὸ κριτήριον αὐτὸ θὰ ἔπρεπεν εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ ἰδρυθῇ μεγάλη βιομηχανία πετρελαίου, ἡ ὁποία νὰ τροφοδοτῇ μὲ προϊόντα τὰς γειτονικὰς χώρας και ὄχι νὰ γίνωμεν ἡμεῖς ὑποτελεῖς εἰς τὴν ἰταλικὴν βιομηχανίαν.

Ἡ ὄδυσιν τῆς βιομηχανίας πετρελαίου θὰ μᾶς ὠφελήσῃ ἐπιπροσθέτως και κατὰ τὰ ἐξῆς: Θὰ δοθῇ ἐργασία, εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως, εἰς 1.000 τοῦλάχιστον ἄτομα. Θὰ ἐξυψωθῇ τὸ βιομηχανικὸν μας ἐπίπεδον. Θὰ δημιουργηθῇ κατανάλωσις διὰ πλείστα ἄλλα προϊόντα τῆς ὑπαρχούσης και τῆς ἰδρυθησομένης χημικῆς βιομηχανίας, ὅπως εἶνε τὸ Θεϊκὸν ὀξύ, ἡ σόδα, τὰ ἀποχρωστικὰ χρώματα και θὰ προωθηθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῆς μηχανουργικῆς βιομηχανίας, διότι πλείστα ὅσα τῶν ἀπαιτηθησομένων κατὰ τὴν ὄδυσιν και μετέπειτα μηχανημάτων εἶνε δυνατόν νὰ κατασκευασθοῦν ἐδῶ. Ὅσον διὰ τὴν ἐξεύρεσιν πετρελαίου εἰς τὴν Ἑλλάδα, αὐτὸ εἶνε ἄλλο κεφάλαιον. Ἄν ὅμως ἐξευρεθῇ, πρᾶγμα ποῦ δὲν ἀποκλείεται καθόλου, τότε ἡ ὑπαρξις τῆς σχετικῆς βιομηχανίας θὰ μᾶς βοηθήσῃ εἰς τὴν ἀξιοποίησιν του.

Ὅλα τὰ ἀνωτέρω συνηγοροῦν εἰς τὸ ὅτι ἡ Ἑλλάς πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ ἰδίαν βιομηχανίαν πετρελαίου. Οἱ φίλοι μας τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς πρέπει νὰ ἄρουν τὰς ἀντιρρήσεις των.

Τέλος ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρέπει, ἀναλογιζομένη τὰς εὐθύνas τῆς, νὰ φροντίσῃ μὲ κάθε τρόπον διὰ τὴν ὄδυσιν τῆς βιομηχανίας αὐτῆς, διότι τὰ διυλιστήρια τοῦ πετρελαίου μαζί μὲ τὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα, τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ λιγνίτου, τὴν βιομηχανίαν τοῦ ἀζώτου και τὴν σιδηρομεταλλουργίαν, θὰ ἀποτελέσουν τοὺς ἀκρογωνιαίους λίθους τῆς νέας διαρθρώσεως τῆς ἑλληνικῆς Οἰκονομίας.

ΑΝΑΣΤ. ΚΩΝΣΤΑΣ